

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Telefon 7221 8800
Fax 7262 6790
info@tbst.dk
tbst.dk

16-12-2020

VEJLEDNING:

Udsendelse af NOTAM for luftfartshindringer

Ved opsætning af luftfartshindringer (bygninger, master, vindmøller, drager mm.) skal der udsendes NOTAM (Notice to Airmen), som er en varslings-tjeneste til luftfarten. NOTAM er en kort beskrivelse om forhold piloterne skal være særligt opmærksomme på. NOTAM skal altid være på engelsk.

Det er meget vigtigt at informationen om en hindring udsendes til de flyvende, da der ellers kan opstå risiko for at et luftfartøj kolliderer med en hindring.

NOTAM-systemet i Danmark styres af NAVIAIR, som udsender NOTAM på baggrund af de informationer de modtager.

Ansvar:

Hindringsejer er ansvarlig for, at NOTAM bliver udsendt og er ligeledes ansvarlig for, at indholdet af NOTAM er korrekt. NAVIAIR er alene behjælpelig med udsendelsen af NOTAM.

Er hindringen beliggende indenfor de hindringbegrænsende flader til en lufthavn, skal hindringsejer altid koordinere med lufthavnen inden der udsendes NOTAM, og inden hindringen opstilles.

Generel info:

Der eksisterer to typer NOTAM for luftfartshindringer – Permanent [PERM] og Temporary¹ [TEMP].

En **permanent NOTAM** udsendes for hindringer, som skal være opsat for længere end 3 måneder. Skal der f.eks. opsættes en vindmøllepark, et højhus eller f.eks. en kran ved et længerevarende byggeri, vil denne NOTAM være af en permanent karakter. Denne NOTAM bliver senere hen slettet og indskrevet i en database med opstilling over

---

¹ Midlertidig

hindringer. Derefter vil hindringen fremgå på et flyvekort over Danmark – [AIP Denmark](#)

Perm NOTAM skal afmeldes, når byggeriet er færdigt og luftfartsafmærkningen er idriftsat. Afmeldelsen af PERM NOTAM kan kun gøres af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen (TBST), hvorfor det er vigtigt at opstiller færdigmelder projekter til TBST.

En **TEMP NOTAM** udsendes typisk for kraner, som er opstillet i en midlertidig periode i byggefasen. Denne NOTAM udløber af sig selv. Det er derfor vigtigt at forlænge denne NOTAM, hvis opstillingsperioden måtte ændre sig. Generelt må denne NOTAM ikke strække sig over mere end 3 måneder. Er opstillingsperioden længere end 3 måneder, kontakt da venligst TBST. Opstiller skal sikre afmelding af TEMP NOTAM hvis kranen nedtages før udløbsdatoen.

Hindring indenfor- eller udenfor en lufthavns hindringsplan:

Du kan som hindringsejer se på den af TBST udstedte attest, om din hindring er indenfor eller udenfor en lufthavns hindringsplan. Er din hindring indenfor en lufthavns hindringsplan, skal du koordinere NOTAM-udsendelsen med den gældende lufthavn. Er din hindring udenfor lufthavns hindringsplaner, er der ikke behov for koordinering.

Der skal koordineres med en lufthavn, hvis attesten er givet i henhold til:

- § 64 Indenfor et hindringsplan (koordiner med lufthavn)
- § 65 Indenfor et hindringsplan (koordiner med lufthavn)

Der er ikke behov for koordinering, hvis din attest er udstedt i henhold til:

- §67a Udenfor hindringsplaner

NOTAM:

Som hindringsejer kan man tjekke om der er blevet udsendt NOTAM gennem NAVIAIRs hjemmeside: <http://briefing.naviair.dk/>. Naviair sender altid bekræftelse til anmelder om NOTAM når det udstedes.

NOTAM udsendes i en fast, internationalt bestemt format, som piloter kan modtage og afkode. Nedenstående finder du et eksempel på en NOTAM, samt en beskrivelse af hvordan en NOTAM udfyldes.

Eksempel på NOTAM:

A0241/17 NOTAMR A0193/17 Q) EKDK/QOBCE/IV/M /AE/000/002/5538N01239E001 A) EKCH B) 1702150645 C) 1712312359 E) TEMP OBST/CRANE OPERATING, 144FT AMSL, OPERATING AT PSN 553745N0123847E.

Sådan gør du:

PERM:

- Find oplysninger på din attest og anmeldelseskema
- Indsæt oplysninger i skabelon
- Vedhæft TBST udstedt attest
- Send til Naviair
  - Ved en lufthavn – Angiv her navn på lufthavnen
- Kontrollér bekræftelsesmail med udsendte NOTAM fra Naviair
- Videre-send bekræftelse til TBST. Inkluder TBST sagsnummer.

TEMP

- Find oplysninger på din attest og anmeldelseskema
- Indsæt oplysninger i skabelon
- Vedhæft TBST udstedt attest
- Send til Naviair
- Kontrollér bekræftelse mail med udsendte NOTAM fra Naviair
- Videre-send bekræftelse til TBST. Inkluder TBST sagsnummer.

Skabelon til anmodning om NOTAM:

Eksempel på kran:

Starttid: (år/mdr/dd/tt/mm)¹ Sluttid:
(år/mdr/dd/tt/mm)¹

OBST ERECTED

TEMP OBST/CRANE OPERATING AT (indsæt
vejnavn/kendenavn)² AT PSN:

555408N0090510³E

HEIGHT 358⁴ FT AGL⁵ , ELEV 509⁴ FT AMSL⁶

Eksempel på fast hindring:

Starttid: (år/mdr/dd)¹ Sluttid: PERM⁷

OBST ERECTED

1 WIND TURBINE AT (indsæt vejnavn/kendenavn)²
UNDER CONSTRUCTION AT PSN:

555408N0090510³E

HEIGHT 358⁴ FT AGL⁵ , ELEV 509⁴ FT AMSL⁶

NO OBST LIGHT DURING CONSTRUCTION PHASE⁸

Forklaringer til note 1-8:

1. Alle datoer skrives år måned dag uden mellemrum og uden skråstreg (/). Eksempel: 20170613. Der angives derudover tidsrum i timer og minutter. Alle tider angives i UTC. Opstilling af en hindring den 13. juni 2017 kl. 10:00 dansk sommertid skrives således: 201706130800
2. Navn på hindring. Se attest for angivelse. For kraner ifb. med opsætning, angiv her navn som kan knyttes til attesten.
3. Koordinater skal være WGS 84 koordinater, og angives i grader, minutter, sekunder.
4. Alle højder angives i fod
5. AGL = Højde over terræn
6. AMSL = Højde over havet / Kote højde (top punkt)
7. PERM = Permanent hindring. Når hindringsejer færdigmelder projekt til TBST, bliver disse skrevet ind på luftfartskort
8. Tekst skrives på engelsk

Kontaktoplysninger til udstedelse af NOTAM:

International NOTAM Office

Naviair

Naviair allé 1

DK-2770 Kastrup

Denmark

TEL: (+45) 32478272

FAX: (+45) 32500286

Email: fpc@naviair.dk